

Ιωάννινα, 17/3/2025

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, με έναυσμα το ψήφισμα του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης για τις επιθέσεις σε έργα έκθεσης στην Εθνική Πινακοθήκη, δείτε [ΕΔΩ](#), συσκέφτηκε, συζήτησε και κατέληξε ομόφωνα στο κείμενο που ακολουθεί:

Ομόφωνο Ψήφισμα για τις επιθέσεις στα έργα της έκθεσης η «Σαγήνη του Αλλοκότου», Εθνική Πινακοθήκη

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας αναγνωρίζει ότι οι επιθέσεις στα έργα τέχνης είναι ένα φαινόμενο με μακρά ιστορία. Παρόμοιες παρεμβάσεις υπήρξαν ιστορικά ένα εργαλείο για την έκφραση δυσαρέσκειας και για τον αγώνα χειραφέτησης διαφορετικών κοινωνικών ομάδων. Η τάση καταδεικνύει ως σήμερα, με αύξουσα μάλιστα ισχύ, τη συνεχιζόμενη δύναμη των καλλιτεχνικών έργων και τεχνέργων να λειτουργούν ως πεδία συμφωνιών ή/και διέγερσης και δημοσιοποίησης των κοινωνικών αντιθέσεων.

Αναγνωρίζουμε ότι η προστασία των έργων τέχνης όλων των εποχών μαζί ειδικά με αυτά της σύγχρονης τέχνης είναι ένα παγκόσμιο αίτημα. Συμφωνούμε ότι, ακόμη και σε περιπτώσεις έργων και μνημείων από ένα σκοτεινό παρελθόν, η διατήρησή τους είναι, με τις απαραίτητες επιμελητικές δράσεις αναπλαισίωσης και επαναπροσδιορισμού, μία αναγκαιότητα για την ιστορική γνώση και την ωριμότητα μίας κοινωνίας. Για τις επιστήμες που υπηρετεί το Τμήμα μας, τέτοιες επιθέσεις είναι κρίσιμο μέρος της ιστορικής πρόσληψης των έργων τέχνης, και ως τέτοιες πρέπει να αντιμετωπίζονται ως αντικείμενα επιστημονικής μελέτης και να αξιολογούνται αναλόγως. Η παγκόσμια επικαιρότητα παρέχει, εδώ και αρκετά χρόνια, πολλά παραδείγματα οργανωμένων παρεμβάσεων σε αμφιλεγόμενα έργα που οδηγούν επιμελητές, συμβούλια, δήμους και άλλους φορείς σε πολλές χώρες του κόσμου να αναλάβουν σχετικές πρωτοβουλίες πληροφόρησης και δραστικής ανασηματοδότησής τους. Άλλοτε πάλι, παρόμοιες επιθέσεις υπηρετούν τη μισαλλόδοξη βία και την οπισθοδρόμηση.

Ακριβώς ως τέτοια κρίνουμε και τη συγκεκριμένη περίπτωση της επίθεσης του βουλευτή του κόμματος ΝΙΚΗ στα έργα της έκθεσης «Η Σαγήνη του Αλλοκότου» στην Εθνική Πινακοθήκη. Πρόκειται για ένα ακόμη παράδειγμα ωμής εκμετάλλευσης του αισθήματος για το ιερό στην υπηρεσία πολιτικού καιροσκοπισμού και περιορισμού του δικαιώματος της ελεύθερης έκφρασης στον δημόσιο βίο. Ακόμη και αν κάποια μερίδα συμπολιτών μας αισθάνεται τη συγκεκριμένη έκθεση ως προσβολή του θρησκευτικού αισθήματος, επιθυμούμε να τονίσουμε ότι μεγάλες τομές στην τέχνη και τη λογοτεχνία συχνά κατηγορήθηκαν και απειλήθηκαν, αλλά είμαστε ευτυχείς που δεν καταστράφηκαν και έτσι αναγνωρίστηκαν αργότερα ως έργα της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Εκφράζουμε την αμέριστη αλληλεγγύη μας στο προσωπικό και τους εργαζόμενους όλων των βαθμίδων στην Εθνική Πινακοθήκη που δεν έπρεπε να υποστούν αυτή τη βαρβαρότητα. Η προάσπιση της ασφάλειάς τους είναι αυτονόητη υποχρέωση της οργανωμένης πολιτείας και δεν επιτρέπεται να σχετίζεται με την απρόσκοπτη συνέχιση του εκθεσιακού έργου των μουσείων και των πινακοθηκών. Υπογραμμίζουμε, τέλος, ότι το συγκεκριμένο περιστατικό

αναδεικνύει για μία ακόμη φορά τη σημασία της αφοσίωσής μας σε ένα εν μέρει ουτοπικό αλλά επιβεβλημένο ιδεώδες για προστασία αλλά και συνεχή αναμέτρηση με όλα τα έργα όλων των εποχών και παντού.